

[Socialministeren.]

lyse model A ud fra de økonomiske muligheder, der ligger i den sociale pensionsfond, og det bidrag, der i øjeblikket indbetales til fonden, på 2 pct. af den skattepligtige indkomst. Arbejdsgruppen har forudsat, at den etapevise forbedring starter 1. marts 1979, i 1982 fortsætter op til to tredjedele og i 1985 slutter med det endelige beløb.

Vælger man at forhøje grundbeløbet, og således at alle pensionister får det samme beløb i forhøjelse, kan pensionen i 1985 ifølge rapportens beregninger sættes op med omkring 3.200 kr. om året. Starter man i 1979 med en tredjedel af dette beløb, er der med andre ord tale om en forhøjelse på omkring 1.100 kr. årligt. Jeg vil her indskyde, at arbejdsgruppens beregninger er baseret på de pensionssatser, vi havde pr. 1. april 1976, men med indregning af forhøjelsen til ægteparrene pr. 1. januar 1977.

Vælger man en anden mulighed, nemlig at forhøje pensionstillægget, vil den årlige forhøjelse fra 1985 kunne blive lidt større, omkring 4.000 kr. årligt. Det hænger sammen med, at pensionstillægget er indtægtsreguleret for alle pensionister, og derfor vil pensionister med store ekstraindtægter ikke få andel i forhøjelsen i samme omfang som pensionister uden ekstraindtægter.

Behovet for en mærkbar forbedring af boligstøtten til pensionisterne er efter min opfattelse særdeles påtrængende. Der er i dag meget stor forskel på, hvad pensionisterne betaler for deres bolig, bl. a. afhængigt af, hvor i landet de bor. Det gælder også for boliger af samme størrelse og standard. Gennem et øget tilskud til boligen må der ske en udjævning af disse forskelle. Det kan bedst opnås ved, at der gennemføres en særlig boligydelse, som medvirker til, at pensionisternes disponible indkomster bliver mere ens.

Jeg har ikke fundet det hensigtsmæssigt i denne redegørelse at komme ind på alle de tekniske enkeltheder, selv om der givet vil komme nogle problemer. Det afgørende må i første omgang være, hvilke principper der skal lægges til grund for en sådan ydelse, og ikke den nærmere tekniske udformning.

Som udgangspunkt for en drøftelse af en sådan boligydelse, der skulle afløse den nugældende boligsikring for pensionister, kunne man foreslå følgende hovedprincipper: Udgangspunktet for ydelsen og niveauet for ydelsen

skulle være de gældende regler for pensionistboliger. Det vil navnlig sige, at boligudgiften inklusive varme skulle udgøre 15 pct. af husstandsindkomsten. Alle pensionister skal have adgang til ydelsen, der altså skal gives til både ejere og lejere. Selvfølgelig skal boligydelsen aftrappes med stigende indkomster, og det er foreløbig intentionen, at ydelsen skal være skattefri. Der må også gælde visse begrænsninger for de store boliger, som vi kender det fra boligsikringen i dag.

De nugældende regler om pensionstillægget har givet anledning til mange forståelsesvanskeligheder for pensionisterne, og udviklingen har gjort det nødvendigt at se på spørgsmålet om en ændring af disse regler. Indregning af pensionstillægget i grundbeløbet vil betyde en væsentlig forenkling af pensionssystemet. Det vil tillige fjerne de alvorligste nuværende problemer med samtidig indtægtsregulering af flere ydelser, navnlig grundbeløbet og pensionstillægget. Forslaget skal også ses i sammenhæng med forslaget om indførelse af en boligydelse. Indtægtsregulering af boligydelsen vil gøre det ønskeligt, at man samtidig fjerner indtægtsregulering af pensionstillægget, da der ellers vil opstå nye problemer med samtidig indtægtsregulering af flere ydelser.

Princippet om, at pensionen for den samgifte pensionist er lavere end pensionen for den enlige, har været gældende siden lov om aldersunderstøttelse fra 1891. Princippet blev begrundet med, at leveomkostningerne er lavere for et pensionistægtepar end for en enlig, når man foretager en sammenligning pr. individ. Forskellen i pensionssatserne må også ses i sammenhæng med, at man for de gifte pensionisters vedkommende hidtil har opfattet de sociale pensionsordninger som en form for familieforsikring, hvor ægtefællernes økonomiske forhold har været betragtet under ét med manden som forsørgeren.

Udviklingen i retning af større ligestilling for kvinderne har også medført, at ægtefællerne i højere grad betragtes som økonomisk selvstændige personer. Når hver af ægtefællerne har ydet deres bidrag i den aktive tid og indrettet sig herpå i et hertil svarende indtægtsniveau, kan det virke urimeligt, hvis der ved pensioneringen sker en særlig beskæring af pensionen til ægtepar.

Spørgsmålet om ens pension til gifte og enlige må også ses i sammenhæng med de æn-